

OPIS KSZTAŁCENIA NAUCZYCIELCKIEGO dla osób kontynuujących kształcenie

Treści oraz formy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela określone zostały w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

TRYB KSZTAŁCENIA

System edukacyjny w Polsce podzielony został na cztery etapy:

- I etap – szkoła podstawowa, klasy I do III
- II etap – szkoła podstawowa, klasy IV do VIII
- III etap – szkoła ponadpodstawowa

Przygotowanie merytoryczne do wykonywania zawodu nauczyciela w przedszkolu (edukacja przedszkolna) oraz do nauczania w klasach I - III szkoły podstawowej (I etap edukacyjny) jest realizowane na studiach w zakresie pedagogiki lub innych kierunkach przygotowujących do pracy w obszarze edukacji elementarnej, a więc nie wchodzi w program studiów na danym kierunku przedmiotowym (w naszym wypadku w program filologii germańskiej).

Kształcenie pedagogiczne przygotowujące do nauczania języka niemieckiego dzieci oraz dające uprawnienia do wykonywania zawodu nauczyciela języka niemieckiego w szkołach podstawowych, klasach IV do VIII (II etap edukacyjny) możliwe jest w IFG UJ w ramach studiów **licencjackich** (I stopnia) prowadzonych na kierunku Filologia Germańska oraz Filologia Germańska z Językiem Angielskim.

Osoby, które w ramach studiów licencjackich zdobyły uprawnienia do nauczania języka niemieckiego na II etapie edukacyjnym, mogą kontynuować przygotowanie pedagogiczne przygotowujące do nauczania języka niemieckiego młodzieży i dorosłych oraz dające uprawnienia wykonywania zawodu nauczyciela języka niemieckiego w szkołach ponadpodstawowych (III etap edukacyjny) na studiach **magisterskich** II stopnia filologii germańskiej

MODUŁY KSZTAŁCENIA

Kształcenie zawodowe przyszłego nauczyciela języka niemieckiego obejmuje dwa moduły:

- 1) Zajęcia w ramach przygotowania w zakresie psychologiczno-pedagogicznym są realizowane w Studium Pedagogicznym UJ
- 2) Zajęcia w ramach przygotowania w zakresie dydaktycznym są realizowane w Instytucie Filologii Germańskiej UJ
- 3) Praktyki są realizowane w Instytucie Filologii Germańskiej UJ

Oba moduły obejmują przedmioty ogólne oraz przedmioty skierowane dla danego etapu edukacyjnego:

	Przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym		Przygotowanie w zakresie dydaktycznym	
Przygotowanie ogólne	Ogólne przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne Psychologia ogólna – 45 godz. Pedagogika ogólna – 45 godz.	Praktyka 30 godz.	Podstawy dydaktyki 30 godz.	
Przygotowanie dla II etapu edukacyjnego	Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne do nauczania na II etapie Psychologia (II etap) – 30 godz. Pedagogika (II etap) – 30 godz.		Dydaktyka języka niemieckiego na II etapie 90 godz.	Praktyka 120 godz.

Przygotowanie dla III i IV etapu edukacyjnego	Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne do nauczania na III i IV etapie Psychologia (III i IV etap) – 30 godz. Pedagogika (III i IV etap) – 30 godz.	.	Dydaktyka języka niemieckiego na III i IV etapie 90 godz.	Praktyka 120 godz.
--	--	---	--	-----------------------

Szczegółowy program znajduje się w osobnym linku w zakładce „Kształcenie nauczycielskie”

Studia I stopnia

Organizacja i regulamin studenckiej praktyki ogólnopedagogicznej dla studentów II roku

1/ Cele praktyki

W ramach tej praktyki studenci zapoznają się z systemem szkolnym, dokumentami szkoły (statut, programy wychowawcze i profilaktyczne), poznają w praktyce zasady działania szkoły od strony prawnej i wychowawczej.

2/ Organizacja praktyki

Obejmuje ona 30 godzin lekcyjnych realizowanych pod opieką nauczyciela – mentora, jest praktyką grupową (grupy studenckie liczą max. 8 osób), jest praktyką ciągłą i trwa 1 tydzień w semestrze letnim II roku. Opieka nad grupą studencką organizowana jest na podstawie umowy cywilnoprawnej zawieranej między IFG UJ a nauczycielem - mentorem. Honorarium zostaje przelane przez UJ na konto podane przez nauczyciela (nie wcześniej niż miesiąc po ukończeniu praktyki). Zadaniem mentora jest zorganizowanie spotkań z dyrekcją szkoły, pedagogiem/psychologiem szkolnym oraz opracowanie harmonogramu hospitacji lekcji różnych typów: głównie wychowawczych, ale również lekcji innych przedmiotów. Studenci otrzymują arkusze obserwacji, w których skupiają się na zagadnieniach związanych z organizacją pracy na lekcji – komunikacja, problemy związane z utrzymaniem dyscypliny, oraz uczestniczą w innych działaniach szkoły typu wymiana, praca w świetlicy, praca z uczniami w trybie indywidualnym (w zależności od aktualnych zadań realizowanych przez szkołę).

3. Dokumentacja praktyki

Wszystkie formy pracy studenta powinny zostać przez niego zapisane w dzienniczku praktyk i rozpisane w dodatkowym załączniku do dzienniczka z rozpisaniem na: 10 godz. spotkania z osobami odpowiedzialnymi za administracyjno-wychowawczą działalność szkoły; 10 godz. hospitacje lekcji różnego typu; 10 godz. uczestnictwo w bieżących działaniach szkoły. Dokumentacja praktyki powinna zostać dostarczona do Sekretariatu IFG UJ w terminie 2 tygodni od zakończenia praktyki i jest podstawą otrzymania zaliczenia.

Organizacja i regulamin studenckiej praktyki dydaktycznej dla studentów III roku

1/ Cele praktyki

Celem praktyki jest przygotowanie do pracy nauczyciela szkoły podstawowej przez możliwość wypróbowania własnych umiejętności przy wykorzystaniu wiedzy i doświadczenia nauczyciela - mentora. W szczególności celem praktyki jest:

- umiejętność planowania lekcji i realizacji tego planu, organizowania lekcji, rozwijania i sprawdzania umiejętności uczniów, wykorzystywania podręcznika i innych materiałów dydaktycznych, oraz przygotowanie własnych materiałów;
- zapoznanie się z innymi obowiązkami nauczyciela niemieckiego (wychowawstwo, godziny wychowawcze, dokumentacja w dzienniku i inne prace administracyjne);
- zapoznanie się i uczestnictwo w pozalekcyjnych formach nauczania w szkole, np. kółka zainteresowań, zajęcia fakultatywne, przygotowanie do wymiany międzyszkolnej itp.

2. Organizacja praktyki

Praktyka szkolna przewidziana programem studiów realizowanych przez IFG UJ obejmuje 120 godzin (40 godz. obserwacji, 40 godz. samodzielnie przeprowadzonych, 40 godz. przygotowanie materiałów dydaktycznych, asysta nauczycielowi w innych obowiązkach itp.) i jest w całości realizowana w szkole podstawowej.

Opieka nad studentem organizowana jest na podstawie umowy cywilno-prawnej zawieranej między IFG UJ a nauczycielem - opiekunem praktyki. Honorarium zostaje przelane przez UJ na konto podane przez nauczyciela (nie wcześniej niż miesiąc po ukończeniu praktyki). Nauczyciel – mentor ustala ze studentem dokładny harmonogram lekcji hospitowanych oraz samodzielnie prowadzonych. Lekcje prowadzone samodzielnie przez studenta powinny się odbywać na podstawie napisanego przez niego konspektu (zatwierdzonego przez nauczyciela) i omówione po ich przeprowadzeniu. Wszystkie formy pracy studenta powinny zostać przez niego zapisane w dzienniczku praktyk i być potwierdzone przez nauczyciela sprawującego opiekę.

Z lekcji przeprowadzonych samodzielnie student jest obowiązany przedstawić 20 (różnych) konspektów. Konspekty powinny być opatrzone datą (lekcji), nazwą klasy, ponumerowane i podpisane przez nauczyciela. Ponadto student powinien załączyć opis warunków wyjściowych, zawierający m. in. opis szkoły (ilość i liczebność klas, organizacja nauki języków obcych, status języka niemieckiego itp.), stosowany przez nauczyciela podręcznik, charakterystykę grupy, której poświęcił szczególną uwagę i analizę własnych celów.

Nauczyciel sprawujący opiekę powinien w osobnym dokumencie załączyć opisową ocenę praktyki studenta, uwzględniającą umiejętności metodyczne i ich wykorzystanie w praktyce, sumienność i rzetelność, kompetencje językowe i kulturoznawcze, uczynność i kooperatywność w stosunku do nauczyciela prowadzącego i uczniów, umiejętność nawiązywania interakcji w klasie, stwarzanie przyjaznej atmosfery i utrzymywanie dyscypliny, oraz podać proponowaną ocenę.

3. Dokumentacja praktyki

Dokumentacja praktyki powinna zostać dostarczona do Sekretariatu IFG UJ w terminie 2 tygodni od zakończenia praktyki. Ocena końcowa wystawiana jest na podstawie złożonej dokumentacji oraz (w szczególnych przypadkach) lekcji hospitowanej przez opiekuna praktyk w IFG.

Studia II stopnia

Na studiach magisterskich przygotowanie w zakresie dydaktyki może być realizowane równocześnie z przygotowaniem w zakresie psychologiczno-pedagogicznym.

Osoby, które zdobyły przygotowanie ogólne (zob. tabela powyżej) na studiach licencjackich, lecz przerwały kształcenie lub zrezygnowały z przygotowania w zakresie dydaktycznym na II etapie edukacyjnym, podejmując studia magisterskie przystępują od razu do realizacji przygotowania do nauczania na III etapie edukacyjnym.

Program kształcenia pedagogicznego na studiach magisterskich przewiduje realizację wszystkich przedmiotów zarówno pedagogiczno-psychologicznych jak i dydaktycznych na I roku.

Osoby przebywające na I roku studiów na stypendium zagranicznym ustalają przed wyjazdem indywidualnie program realizacji kształcenia z koordynatorem kształcenia w IFG.

Organizacja i regulamin studenckiej praktyki pedagogicznej dla studentów II roku filologii germańskiej (studia drugiego stopnia)

1/ Cele praktyki

Celem praktyki jest przygotowanie do pracy nauczyciela przez możliwość wypróbowania własnych umiejętności oraz wykorzystanie wiedzy doświadczenia nauczyciela prowadzącego. W szczególności celem praktyki jest: - umiejętność

planowania lekcji i realizacji tego planu, organizowania lekcji, rozwijania i sprawdzania umiejętności uczniów, wykorzystywania podręcznika i innych materiałów dydaktycznych, - zapoznanie się z innymi obowiązkami nauczyciela (wychowawstwo, godziny wychowawcze, dokumentacja w dzienniku i inne prace administracyjne), - zapoznanie się i uczestnictwo w pozalekcyjnych formach nauczania w szkole, np. kółka zainteresowań, zajęcia fakultatywne, przygotowanie do wymiany międzyszkolnej itp.

2. Organizacja praktyki

a) Praktyka szkolna przewidziana programem studiów realizowanych przez IFG UJ obejmuje 150 godzin (120 godzin praktyki dydaktycznej i 30 godzin praktyki pedagogicznej), co odpowiada 2 miesiącom pełnego etatu nauczyciela. W ramach praktyki dydaktycznej student hospituje 50 godzin i sam przeprowadza 50 godzin lekcyjnych, 20 godzin jest przeznaczona na przygotowanie materiałów dydaktycznych, asysta nauczycielowi w innych obowiązkach itp.

b) Opieka nad studentem organizowana jest na podstawie umowy cywilno-prawnej zawieranej między IFG UJ a nauczycielem - opiekunem praktyki. Honorarium zostaje przelane przez UJ na konto podane przez nauczyciela (nie wcześniej niż miesiąc po ukończeniu praktyki).

c) Nauczyciel - opiekun praktyk ustala ze studentem dokładny harmonogram lekcji hospitowanych samodzielnie prowadzonych. Student powinien wybrać z nauczycielem grupę/klasę, której poświęci szczególną uwagę i w której powinien mieć w miarę możliwości jak najwięcej przeprowadzonych lekcji.

d) Lekcje prowadzone samodzielnie przez studenta powinny się odbywać na podstawie napisanego przez niego konspektu (zatwierdzonego przez nauczyciela) i omówione po ich przeprowadzeniu.

3. Dokumentacja praktyki

a) Wszystkie formy pracy studenta powinny zostać przez niego zapisane w dzienniczku praktyk i być potwierdzone przez nauczyciela sprawującego opiekę.

b) Z lekcji przeprowadzonych samodzielnie student jest obowiązany przedstawić 20 (różnych) konspektów. Do lekcji, na której przeprowadza się pracę kontrolną, nie sporządza się konspektu. Konspekty powinny być opatrzone datą (lekcji), ponumerowane i podpisane przez nauczyciela.

c) Student powinien dostarczyć ewaluację praktyki, zawierającą m. in. opis szkoły (ilość i liczebność klas, organizacja nauki języków obcych, status języka niemieckiego itp.), metodę nauczyciela, stosowany przez niego podręcznik, charakterystykę grupy, której poświęcił szczególną uwagę oraz krytyczną refleksję na temat swoich postępów w czasie praktyki

d) Nauczyciel sprawujący opiekę powinien podać w dzienniczku (rubryka "uwagi zakładu pracy") lub na osobnej kartce opisową ocenę praktyki studenta, uwzględniającą umiejętności metodyczne i ich wykorzystanie w praktyce, sumienność i rzetelność, kompetencje językowe i kulturoznawcze, czynność i kooperatywność w stosunku do nauczyciela prowadzącego i uczniów, umiejętność nawiązywania interakcji w klasie, stwarzanie przyjaznej atmosfery i utrzymywanie dyscypliny, oraz podać proponowaną ocenę.

e) Dokumentacja praktyk obejmuje:

- dzienniczek praktyk
- konspekty 20 wybranych lekcji
- opinię nauczyciela o praktykach studenta
- ewaluację studenta dotyczącą przebiegu praktyk

Dokumentację należy złożyć w terminie dwóch tygodni po ukończeniu praktyk w sekretariacie lub u koordynatora praktyk.

f) Ewaluacja powinna zawierać następujące elementy:

- 1) opis szkoły – informacje o typie i profilu szkoły, pozycji szkoły w regionie, statusie języka niemieckiego w planie nauczania szkoły;
- 2) ewaluacja warsztatu pracy opiekuna – przybliżenie sylwetki i dorobku zawodowego nauczyciela, opis stosowanych przez niego metod nauczania wraz z opinią praktykanta na temat ich efektywności; 3) ewaluacja podręczników – charakterystyka podręcznika/ów stanowiącego/yh podstawę pracy w hospitowanych klasach wraz z opinią praktykanta na temat jego/ich słabych i mocnych stron;
- 4) opis i krótka charakterystyka klas/grup uczniów, w których praktykant hospitował/prowadził lekcje;
- 5) bardziej szczegółowa ewaluacja pracy z wybraną grupą, w której praktykant prowadził lekcje;
- 6) opis czynności i refleksje dotyczące życia szkoły poza nauczaniem przedmiotu.